

Streszczenie pracy doktorskiej pt.
Językowe uzasadnienie dynamicznej wykładni prawa

Głównym celem pracy jest odpowiedź na pytanie, czy stosowanie wykładni dynamicznej prawa ma uzasadnienie w świetle wiedzy o znaczeniu i komunikacji językowej. Realizacja celu podstawowego jest uzależniona od odpowiedzi na szereg szczegółowych pytań badawczych, postawionych w czterech rozdziałach. W rozdziale I przedstawiono podział na wykładnię statyczną i dynamiczną, historyczny rozwój dynamicznych ujęć wykładni prawa, a także główne argumenty krytyczne kierowane pod ich adresem. W rozdziale II zarysowano, jak użytkownicy języka przekazują i odczytują treści językowe oraz jaką rolę odgrywają w tych procesach znaczenia semantyczne. W rozdziale III starano się odpowiedzieć na pytanie, czy wnioski filozoficznojęzykowe mogą być wykorzystywane w teorii wykładni prawa, a jeśli tak, to w jakim zakresie. W rozdziale IV na podstawie ustaleń dokonanych we wcześniejszych częściach pracy sformułowano konkluzje co do zasadności stosowania wykładni dynamicznej z perspektywy filozoficznojęzykowej.

Zastosowano następujące metody badawcze. Z jednej strony dokonano przeglądu literatury prawniczej w sferze wykładni prawa, kładąc w szczególności nacisk na problem zmiany znaczenia tekstu prawnego w czasie. Z drugiej strony przeprowadzono analizę literatury filozoficznojęzykowej, w szczególności w zakresie teorii znaczenia semantycznego i jego roli w rozumieniu komunikatów językowych. Powyższe działania zostały uzupełnione o metaanalizę wybranych, relewantnych dla poruszanych zagadnień badań empirycznych. Następnie zestawiono wnioski wpływające z obu komponentów badawczych w celu weryfikacji założeń przyjmowanych w koncepcjach dynamicznych i koncepcjach statycznych. W dalszej kolejności zaproponowano rewizje uwzględniające ww. wnioski oraz przedstawiono teoretyczne i praktyczne konsekwencje dokonanych modyfikacji.

Przeprowadzona w pracy analiza prowadzi ostatecznie do wniosku, że dynamiczna wykładnia prawa posiada należyte uzasadnienie w świetle aktualnej wiedzy filozoficznojęzykowej. Ponadto z uwagi na stabilność, z jednej strony – języka, a z drugiej – praktyki językowej, stosowanie wykładni dynamicznej nie grozi dowolnością rezultatów. Wręcz przeciwnie, jej stosowanie przynosi korzyści dla realizacji wartości pewności prawa i przewidywalności rezultatów wykładni prawa – pod warunkiem spełnienia określonych wymagań w sferze argumentacyjnej.